

Oman osaamisen kehittäminen

Luonnonhoitotyöt eroavat tavoitteiltaan ja osin myös menetelmiltään perinteisistä metsänhoito- ja hakkuutöistä. Töiden menestyksellä suorittaminen edellyttää erityistä osaamista, jonka kehittämisessä ovat hyödyksi opiskelumateriaalit, koulutukset sekä työssä oppiminen.

METSO-ohjelman toteutukseen liittyy vuosittainen koulutustarjonta. Tilaisuuksista saa tietoa seuraamalla esimerkiksi Suomen metsäkeskuksen, Tapiion tai oman alueen metsäoppilaitoksen tai Metsonpolku.fi -sivuston tapahtumia. Luonnonhoidon taustamateriaalit löytyvät kootusti netistä <http://www.metsakeskus.fi/tausta-aineistot#>.

Esite päivitetty 24.11.2014

"Eriäinen urakka - luonnonhoidon työmahdollisuuksia metsäpalveluyrittäjille" esite on koottu METSO-ohjelman yhteistoimintaverkostohankkeessa "Kun toimeen tartutaan". Verkosto on vuosina 2012-2014 edistänyt metsien luonnonhoitoa Hämeessä verkostoimalla luonnonhoidon rahoittajat, tilaajat ja tekijät. Alueen toimijoita kuten metsänomistajia, koneurakoitsijoita, metsäpalveluyrittäjiä, osuuskuntia ja talkooporukoita on kannustettu METSO-ohjelman mukaisten luonnonhoitotöiden tekoon tiedottamalla ja kouluttamalla. Toiminnan päämuotona ovat olleet kaikille avoimet hoitodemonstraatiot, joissa on tutustuttu tärkeimpien luonnonhoitotyöalajien suunnitteluun ja toteutukseen maastokohteilla.

HAMK
HÄMEEN AMMATTIKORKEAKOULU
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

TAPIO
metsäkeskus

 METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN

Eriäinen urakka

- luonnonhoidon
työtilauksia
metsäpalveluyrittäjille

Luonnonhoitotyöt tuovat vaihtelua metsäpalveluyrittäjän arkeen. Ne laajentavat omaa käytännön osaamista ja asiantuntemusta metsien käsittelyn vaihtelevista tavoitteista. Luonnonhoitotöitä on tarjolla kaikenlaisten maanomistajien metsissä. Lisätietoja antavat tilaajaorganisaatiot. Saatavilla olevat oppimateriaalit ja koulutustarjonta löytyvät helposti netistä!

Elinympäristöjen hoitoa, ennallistamista ja vesiensuojelua

Luonnonhoidossa on kyse puuston tai maan käsittelystä maanomistajan tavoitteiden mukaisesti siten, että toimenpide lisää luonnon monimuotoisuutta, parantaa vesiensuojelua, hoitaa maisemaa tai edistää virkistyskäyttöä. Luonnonhoitotöiden haltuunotto auttaa metsäpalvelutoimijaa myymään osaamistaan tavoitteiltaan vaihteleville maanomistajille.

Hoidettavat alueet ovat enimmäkseen melko tavalliselta vaikuttavia metsiä, kuten ojitusalueita, nuorta puustoa kasvavia lehtoja, harjunrinteitä, rantoja tai puronvarsia. Työmenetelmät ja tarvittava kalusto vaihtelee kohdekohtaisesti raivaussahasta ja lapiosta hakkuu- ja kaivinkoneisiin.

Luonnonhoitotavoitteinen metsänkäsittely

- Luonnonhoidollinen raivaus, taimikonhoito ja hakkuu
- Maisemanhoitohakkuu
- Erityispuulajien istutukset
- Oksa- ja latvusmassan poisto
- Humuskerroksen poltto
- Kivennäismaan paljastaminen

Vesiensuojelutyöt

- Laskeutusaltaat
- Pintavalutuskentät
- Kosteikot
- Patorakenteet

Vesitalouden ennallistamistyöt

- Ojien täyttö
- Ojien patoaminen
- Lähteen kunnostaminen
- Uoman kunnostaminen

Luonnonhoitotöiden suunnittelu

Luonnonhoidon työmahdollisuudet eri maanomistajien kohteilla

Yksityiset talousmetsät

- Suomen metsäkeskus suunnittelee alueellisia Kemera-lain 20 §:n mukaisia luonnonhoitohankkeita, joita se tarjoaa toimijoille toteutettavaksi ns. hankehakumenettelyllä, tilaaja-tuottajamallilla. Hankehakumenettelyn tavoitteena on löytää tekijöitä sekä luonnonhoidon töiden toimenpidesuunnitteluun että niiden toteuttamiseen.
- Vuonna 2014 tavoitteena on järjestää yhteensä 30 hankehakua. Avoimet haut löytyvät www.metsakeskus.fi > palvelut > hankkeet.
- Luonnonhoitohankkeissa toteutetaan vesiensuojelutoimenpiteitä, elinympäristöjen hoitoa ja kunnostusta sekä soiden ennallistamista.
- Metsäkeskuksesta voi hakea rahoitusta luonnonhoitotöihin osana ympäristötukisopimusta, jos metsänomistajalla on Kemera-lain mukainen ympäristötukikohteeseen ja jos tukikohteessa on mahdollisuuksia luonnon monimuotoisuutta lisääviin hoito- tai kunnostustöihin.
- Monet yksityiset maanomistajat tekevät ja teettävät luonnonhoitotöitä, esimerkiksi riistakosteikoita, myös ilman valtion taloudellista tukea.

Luonnonsuojelualueet

- Metsähallituksen luontopalvelut suunnittelee ja teettää luonnonhoito- ja ennallistamistyöt valtion omistamilla suojelualueilla sekä luonnonsuojelulain mukaisesti suojelluilla yksityismailla.
- Metsähallitus valitsee töiden toteuttajia tarjouksiin perustuen. Työmahdollisuuksista kiinnostuneet toimijat saavat lisätietoa olemalla yhteydessä Metsähallituksen luontopalveluiden suunnittelijoihin omalla toiminta-alueellaan (Lounais-Suomi: Johanna Ruusunen; Uusimaa: Helena Lundén; Häme: Ari Lahtinen; Keski-Suomi: Reijo Hokkanen ja Anneli Suikki; Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Etelä-Karjala: Rauli Perkiö; Pohjois-Karjala: Maarit Similä; yhteystiedot www.metsa.fi)

Kaupunki- ja kuntametsät

- Kaupunki- ja kuntametsissä on tarjolla monipuolisia ja vaihtelevia työmaita, joissa usein yhdistyvät erilaiset monimuotoisuuden turvaamisen, maisemanhoidon ja virkistyskäytön tavoitteet.
- Työmahdollisuuksista saa tietoa antamalla yhteystiedot kaupungin tai kunnan metsäosastolle.

